

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค

ในเขตกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2542

The Effect Factors of Non-Pesticide Free Vegetables with Consumers
in Bangkok 1999

T096171

โดย

นายพิพัฒน์ เพชรงาม

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2543

ป/พ.

พ 697ป

2543

เลขหมู่.....**96171**
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี..... - 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค
ในเขตกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2542
The Effect Factors of Non-Pesticide Free Vegetables with Consumers
in Bangkok 1999

โดย
นายพิพัฒน์ เพชรงาม

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)
เมื่อวันที่ 16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

..... 16 / 8 / 43
(อาจารย์พิรัชย์ กุลชัย)

กรรมการปัญหาพิเศษ

..... 16 / 8 / 43
(อาจารย์ดวงกมล ปานรศทิพ)

หัวหน้าภาควิชา

..... 16 / 8 / 43
(อาจารย์สุพุมภรณ์ ชันศรี)

ป/พ
พ 699 2/

2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค
ในเขตกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2542

โดย : นายพิพัฒน์ เพชรงาม

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : ...../...../.....
(อาจารย์พีรชัย กุลชัย)

ปัจจุบันกระแสความตื่นตัวในเรื่องของสุขภาพมีมากขึ้น ผักปลอดภัยจากสารพิษ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งซึ่งเริ่มเป็นที่นิยมของผู้บริโภคบางกลุ่ม แต่ยังคงจำกัดอยู่ในวงที่ไม่กว้างขวางมากนัก อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มที่จะเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั่วไป เนื่องจากปัจจุบันได้มีองค์กรต่างๆ รมรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อดี และประโยชน์ในการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษแก่ผู้บริโภคทั่วไปซึ่งคาดว่าในอนาคตปริมาณผู้บริโภคที่ปลอดภัยจากสารพิษจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีก จึงเห็นได้ว่าน่าจะมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ซึ่งในการทำการศึกษานี้จะเน้นศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบต่อการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษซึ่งได้แก่ รายได้ ระดับราคา ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม และความใส่ใจในรสชาติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพและความใส่ใจในสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคที่จะบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยในส่วนเรื่องของความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่ายผู้บริโภคส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่มีความสะดวกเท่าที่ควรและผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่เลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษก็เพราะเห็นว่าจะช่วยรักษาสุขภาพให้ดีขึ้น และเห็นว่าจะช่วยรักษาสุขภาพแวดล้อมด้วย ซึ่งปัจจัยทั้งสามปัจจัยนับว่าเป็น ตัวแปรที่สำคัญที่มีส่วนและมีผลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคที่ควรคำนึงถึงให้มาก ส่วนปัจจัยด้านรายได้ ระดับราคาและความใส่ใจในรสชาติ จากผลการวิจัยพบว่าไม่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค เนื่องมาจากในการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษผู้บริโภคไม่ได้ให้ความสำคัญกับรายได้ของตนเองและไม่ได้คำนึงถึงเรื่องของราคาและรสชาติของอาหาร แต่คำนึงถึงคุณภาพประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นสำคัญ

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร) ซึ่งกว่าจะเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ได้นี้ต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมาย ซึ่งทั้งนี้เพราะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ คือ อาจารย์พีรชัย กุลชัย ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ อาจารย์ดวงกมล ปานรศทิพ กรรมการปัญหาพิเศษ และขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาเป็นกำลังใจให้แก่ข้าพเจ้าตลอดมา รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านในการกรอกแบบสอบถามทุกข้อทุกฉบับ

ข้าพเจ้าหวังว่าปัญหาพิเศษฉบับนี้ คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ได้พบเห็นและผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ได้ไม่มากนักน้อย ความดีใดๆ ที่บังเกิดขึ้นก็ขอมอบให้แก่บุคคลดั่งที่ได้กล่าวข้างต้น แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใดข้าพเจ้าขอรับไว้และกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ ด้วย

นายพิพัฒน์ เพชรงาม

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	( )
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	4
ความหมายและคำที่เกี่ยวข้องกับผักปลอดภัยจากสารพิษ	4
ความสำคัญของผักปลอดภัยจากสารพิษ	5
ภาวะการผลิตและการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษ	7
พฤติกรรมผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	11
บทที่ 3 ระเบียบและวิธีการวิจัย	16
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	16
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	17
สมมติฐานการวิจัย	18
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	19
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค	19
ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการตัดสินใจ บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	19
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคและการตัดสินใจ บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคและการตัดสินใจ	
บริโภคผักปลอดสารพิษ	24
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการตัดสินใจ	
บริโภคผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร	28
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ปัจจัยด้านสถานภาพ	
ทางเศรษฐกิจและสังคม	28
ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ	
การบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	31
วิจารณ์ผลการวิจัย	36
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	37
สรุปผลการวิจัย	37
ข้อเสนอแนะ	39
ข้อเสนอแนะทางด้านการวิจัย	39
เอกสารอ้างอิง	41
ภาคผนวก	
แบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	
ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร	44

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและการตัดสินใจ บริ โภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	20
2	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคและการตัดสินใจบริโภค ผักปลอดภัยจากสารพิษ	23
3	ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคและการตัดสินใจบริโภค ผักปลอดภัยจากสารพิษ	25
4	การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมกับการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ	29
5	ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค ผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค	32

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสความตื่นตัวในเรื่องของสุขภาพมีมากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริโภคใช้เป็นหลักในการพิจารณาเลือกซื้ออาหาร เพราะผู้บริโภคมีความต้องการอาหารที่มีคุณค่า ปลอดภัยจากสารเคมีและสารพิษตกค้างในอาหารเหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งนอกจากจะต้องประสบกับภาวะของสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษแล้ว ที่สำคัญยังต้องเผชิญกับสารพิษที่ตกค้างมากับผักและผลไม้ที่เราบริโภคเข้าไปอีก และประกอบกับในปัจจุบันผู้บริโภคส่วนมากจะคำนึงถึงสภาพแวดล้อมกันมากขึ้น กล่าวคือผู้บริโภคต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาสมดุลของสภาพสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ผักปลอดภัยจากสารพิษ จึงเป็นประเภทอาหารอีกทางเลือกหนึ่งซึ่งเริ่มเป็นที่นิยมของผู้บริโภคบางกลุ่ม ซึ่งปัจจุบันยังจำกัดอยู่ในวงที่ไม่กว้างขวางมากนัก แต่มีแนวโน้มที่จะเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั่วไป เนื่องจากปัจจุบันได้มีองค์กรต่างๆ รมรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อดี และประโยชน์ในการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษแก่ผู้บริโภคทั่วไป ประกอบกับในปัจจุบันมักจะได้ข่าวเกี่ยวกับโรคภัยที่เกิดจากการบริโภคอาหารที่มีพิษ เช่น เนื้อสุกรที่มีการฉีดสารเคมีเพื่อให้เนื้อมีสีแดง หรือการปนเปื้อนของสารไดออกซินซึ่งเป็นสารก่อมะเร็งในผลิตภัณฑ์นมต่างๆ เป็นต้น ทำให้ผู้บริโภคบางกลุ่มเริ่มหันมาบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษแทน ซึ่งคาดว่าในอนาคตปริมาณผู้บริโภคผักที่ปลอดภัยจากสารพิษจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีก จึงเห็นได้ว่าน่าจะมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลต่อการเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกบริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อความปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลต่อการเลือกบริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้พิจารณาวางแผน ในการที่จะนำไปเผยแพร่ให้แก่บุคคลโดยทั่วไปที่มีความสนใจในการบริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษได้ถูกต้อง
4. เป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาผลผลิตเพื่อที่จะพัฒนาช่องทางในการจำหน่ายรักษาความปลอดภัยจากสารพิษให้มีการกระจายได้กว้างขวางขึ้นในอนาคตข้างหน้า

ขอบเขตของการศึกษา

ในการทำการศึกษานี้ ได้กำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้ คือจะทำการเก็บข้อมูลในเรื่องของ ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค และความคิดเห็นของผู้บริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะเน้นศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภครักษาความปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งในที่นี้ ได้แก่ รายได้ ระดับราคา ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม และความใส่ใจในรสชาติ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลของผู้บริโภค ซึ่งจะกระจายการเก็บข้อมูลในสถานที่ต่างๆ 5 แห่ง ดังนี้

1. สหกรณ์เลมอนฟาร์มสาขาพระราม 4
2. สหกรณ์เลมอนฟาร์มสาขากอนนดิวนนท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สหกรณ์เลมอนฟาร์มสาขาลาดพร้าว
4. สหกรณ์กรุงเทพฯ สาขาปิ่นเกล้า
5. ห้างสรรพสินค้าแฟชั่น ไอส์แลนด์

นิยามศัพท์

ผักปลอดสารพิษ หมายถึง ผักที่ปลูกขึ้นด้วยกระบวนการที่ไม่ต้องใช้สารเคมีใดๆ โดยสิ้นเชิงเพราะเกษตรกรอาศัยกรรมวิธีการเตรียมดิน การเลือกพันธุ์ผัก ช่วงเวลาที่ปลูก และวิธีการดูแลรักษาที่ตัดโอกาสการเกิดโรคและแมลงทำร้ายให้มากที่สุด รวมทั้งสร้างสภาวะแวดล้อมในแปลงผักในกระบวนการควบคุมตนเองตามธรรมชาติของเหล่าแมลงและเชื้อโรคดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ ในกรณีจำเป็นก็เลือกใช้เฉพาะสารจากธรรมชาติในการกำจัดโรคและแมลง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค

พืชผักอนามัย หมายถึง พืชผักที่มีความปลอดภัยจากสารพิษตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งโดยทั่วไป จะยึดถือค่า MRL (Maximum Residue Limit) ซึ่งกำหนดโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) มีความสะอาดผ่านกรรมวิธีการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนการขนส่งและการบรรจุหีบห่อ

ผักปลอดภัยจากสารพิษ หมายถึง ผักที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูกโดยวิธีการที่มีการควบคุมการใช้สารเคมีโดยไม่มี ความจำเป็น และถ้ามีความจำเป็นในการที่จะต้องใช้สารเคมีนั้นสามารถให้ใช้ได้ แต่ต้องใช้ในปริมาณน้อยไม่เกิดอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในที่นี้ให้หมายรวมถึงผักปลอดสารพิษ และพืชผักอนามัย ซึ่งมีระดับของความปลอดจากสารพิษมากกว่าผักปลอดภัยจากสารพิษด้วย

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของแต่ละบุคคล ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับการใช้สินค้า หรือบริการทางเศรษฐกิจ รวมถึงกระบวนการตัดสินใจของบุคคลที่กำหนดให้เกิดการกระทำนั้น

ปัจจัย หมายถึง เหตุอันทำให้เกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจในการเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ อันได้แก่ รายได้ ระดับราคา ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม และความใส่ใจรสชาติของอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

2.1 ความหมายและคำที่เกี่ยวข้องกับผักปลอดภัยจากสารพิษ

มหาวิทยาลัยมหิดลและมูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย (2540 : 17) รายงานสรุปไว้ว่า ผู้บริโภคจำนวนมากที่อยากจะมีบริโภคผักแต่ยังกังวล เพราะผักส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่อุดมไปด้วยยากำจัดศัตรูพืช สารพิษชนิดที่เกษตรกรประเคนให้ บางครั้งเกษตรกรใช้ยาปราบศัตรูพืชมากกว่าที่ฉลากข้างขวด กำหนดเอาไว้เพื่อเอาชนะแมลงที่คือยา บางครั้งฉีดยายังไม่ทันข้ามคืนก็รีบเก็บผักไปขายแล้ว เมื่อผู้บริโภคกินเข้าไปก็มักจะทำให้ปวดหัวได้อย่างรุนแรง คลื่นไส้ อาเจียน หายใจลำบาก ซึ่งอาการอาจจะไม่เกิดขึ้นทันทีแต่จะสะสมอยู่ในร่างกาย หากได้รับบ่อยอาจทำให้เกิดโรคมะเร็งได้

ผักปลอดสารพิษก็คงเป็นทางเลือกสำหรับผู้บริโภคที่เหมาะสมบางกลุ่มคน เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ซื้อ หรือราคาที่สูงกว่าผักธรรมดา ทุกวันนี้ “ผักปลอดสารพิษ” มีวางจำหน่ายกันโดยทั่วไป แต่ที่น่าตระหนกใจคือระดับความ “ปลอด” ที่ว่ายังมีการลดหลั่นมากน้อยแตกต่างกันไป คือ

ผักปลอดสารพิษ คือ ผักที่ปลูกขึ้นด้วยกระบวนการที่ไม่ต้องใช้สารเคมีใดๆ โดยสิ้นเชิง เพราะเกษตรกรอาศัยกรรมวิธีการเตรียมดิน การเลือกพันธุ์ผัก ช่วงเวลาที่ปลูก และวิธีการดูแลที่ตัดโอกาสการเกิดโรคและแมลงทำร้ายให้มากที่สุด รวมทั้งสร้างสภาวะแวดล้อมในแปลงผักในกระบวนการควบคุมกันเองตามธรรมชาติของเหล่าแมลงและเชื้อโรคดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ ในกรณีจำเป็นก็เลือกใช้เฉพาะสารธรรมชาติในการกำจัดโรคและแมลง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค

ผักอนามัยหรือผักปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรใช้เรียกผักที่ยังคงสัมผัสสารเคมีแต่มีการควบคุมให้ใช้ในลักษณะที่เชื่อว่าไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค โดยมีการเลือกใช้เฉพาะสารเคมีที่สลายตัวไปได้โดยง่าย ในระยะเวลาสั้นและทิ้งระยะเวลาฉีดพ่นก่อนเก็บผลผลิตให้ห่างมากพอที่จะไม่หลงเหลือปริมาณสารเคมีตกค้างอยู่มากเกินเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลก (WHO) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กำหนดไว้

เกษตรมอชอ (2541 : 158-165) รายงานไว้ว่า จากข้อมูลการสำรวจคนไทยที่มีการบริโภคผัก พบว่ามีปริมาณการบริโภคเฉลี่ยถึงคนละ 40-50 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยสามารถผลิตได้มากถึงกว่า 4.2 ล้านตันต่อปี และปริมาณผลผลิตส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 จะเป็นผลผลิตที่ป้อนสู่ตลาดภายในประเทศ ส่วนตลาดต่างประเทศนั้นจากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาพบว่าปริมาณการส่งออกพืชผักของไทยเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 6.45 หรือคิดเป็นมูลค่าที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.71 ซึ่งปัจจุบันทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดภายในและตลาดภายนอกได้หันมาให้ความสนใจในเรื่องความปลอดภัยในผลผลิตกันมากขึ้น แต่ผักปลอดภัยจากสารพิษที่มีจำหน่ายอยู่ในท้องตลาดผู้บริโภคก็มักจะไม่แน่ใจว่าแท้ที่จริงแล้วผักเหล่านั้น มีความปลอดภัยไร้สารพิษมากน้อยเพียงใด

พืชผักอนามัย หมายถึง พืชผักที่มีความปลอดภัยจากสารพิษตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งโดยทั่วไป จะยึดถือค่า MRL (Maximum Residue Limit) ซึ่งกำหนดโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) มีความสะอาดผ่านกรรมวิธีการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนการขนส่งและการบรรจุหีบห่อ

ผักปลอดภัยจากสารพิษ หมายถึง ผักและผลไม้ที่ปราศจากสารพิษตกค้างหรือผักที่ยังคงมีสารพิษตกค้างเจือปนอยู่บ้างแต่ต้องไม่เกินค่า MRL

ผักปลอดภัยจากสารพิษในปัจจุบันจึงมีการใช้สารเคมีอยู่บ้างในบางส่วน แต่จะมีการควบคุมดูแลการใช้สารเคมีที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค สิ่งแวดล้อมและตัวเกษตรกรผู้ผลิต ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษมักจะเป็นสมาชิกในโครงการฯ ของภาครัฐหรือภาคเอกชนที่ทำธุรกิจผักอนามัยหรือผักปลอดภัยจากสารพิษ

วิจักษณ์ ปัญญากุล (2535 : 78-79) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผักปลอดภัยจากสารพิษ หมายถึง ผักที่ปลูกในระบบเกษตรกรรมทางเลือก โดยมุ่งเน้นการ ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ในกระบวนการผลิต โดยไม่มีความจำเป็น และถ้ามีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีสามารถใช้ได้ในปริมาณที่น้อยไม่ทำให้เกิดอันตรายได้ การปลูกพืชเป็นแบบผสมผสาน และเป็นการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์เป็นแนวทางหลัก หากมีสารพิษตกค้างอยู่ต้องมีค่าไม่เกินค่าความปลอดภัยที่กฎหมายกำหนดไว้ และต้องมีค่าไม่เกินค่าความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลกำหนดไว้

2.2 ความสำคัญของผักปลอดภัยจากสารพิษ

ศิริวรรณ งามพัตราพันธ์ (2539) ได้ทำการศึกษาและรายงานไว้ว่า การตกค้างของสารเคมีทางการเกษตร ทำให้เกิดผลกระทบตามมาหลายประการ คือ

1. การสะสมของสารพิษในสิ่งมีชีวิตรวมทั้งเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย โดยในปี 2529 กองวัดภูมิพิษการเกษตรร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและกรมส่งเสริมการเกษตร โดยสุ่มตัวอย่างเลือดของเกษตรกรผู้มีอาชีพปลูกผัก รวมทั้งสิ้น 145 คน พบว่า 10 คน หรือร้อยละ 8.89 ของเกษตรกรทั้งหมด ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมี ทำให้ระดับเอนไซม์โคตินเอสเตอเรสในเลือดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของคนปกติ โดยส่วนใหญ่ที่พบเป็นเกษตรกรที่ปลูกผักในกรุงเทพมหานคร

2. นอกจากเกษตรกรแล้ว ผู้บริโภคก็จะได้รับผลเสียจากการบริโภคผลิตผลผักที่มีสารเคมีตกค้างอยู่ไม่ต่ำกว่า 14 ชนิด ชนิดผักที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการตกค้างของสารพิษมักเป็นผักที่มีการระบาดของศัตรูพืชรุนแรงอยู่เสมอ และเกษตรกรต้องเก็บเกี่ยวพืชผลทุกวันหรือทุก 2-3 วัน ยกแก่การทิ้งเวลาให้สารเคมีสลายตัว ได้แก่ คื่นช่าย ผักกาดขาว มะเขือยาว มะเขือเปาะ คื่นฉ่าย พริกต่างๆ ผักบุ้งจีน ตังโฮ บร็อคโคลี่ แดงกวา มะเขือเทศ ถั่วลันเตา เป็นต้น

จากปัญหาต่างๆ ดังที่กล่าวมา ส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ทำให้นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหา โดยไม่ใช้สารเคมีในโครงการปลูกผัก เช่น โครงการผลิตพืชผักและผลไม้อนามัย โครงการปลูกผักกางต้ง วัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดอัตราการเสี่ยงจากการใช้วัตถุพิษ เพื่อให้ปลอดภัยต่อคน สัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภคมากขึ้น

สหรัฐ อุซพานิช (2538) รายงานไว้ว่า จากการตรวจสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในอาหารโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เมื่อปี 2536 พบการตกค้าง ดังนี้

1. ผัก ได้แก่ ผักที่นิยมรับประทานสด 8 ชนิด 218 ตัวอย่าง เช่น ถั่วฝักยาว แดงกวา ผักกาดหอม ถั่วพู เป็นต้น และผักที่นิยมรับประทานสุก 22 ชนิด 217 ตัวอย่าง เช่น คื่นช่าย ข้าวโพดอ่อน บวบ หัวไชเท้า มะระ และถั่วแขก เป็นต้น พบตัวอย่างที่มีสารพิษตกค้างร้อยละ 38 ตัวอย่างที่พบการตกค้างเกินกำหนดมีร้อยละ 5 ผักที่พบการตกค้างเกินกำหนด ได้แก่ ถั่วฝักยาว กะหล่ำปลี มะนาว คื่นช่าย กวางตุ้ง ดอกกะหล่ำ ถั่วแขก และบวบ

2. ผลไม้ ประเภทรับประทานทั้งเปลือก 5 ชนิด 83 ตัวอย่าง ได้แก่ องุ่น ชมพู ฝรั่ง พุทรา และสตอเบอรี่ พบการตกค้างในตัวอย่างร้อยละ 96 มีตัวอย่าง ที่พบเห็นเกินค่าร้อยละ 13 ส่วนประเภทที่ต้องปอกเปลือกรับประทาน ได้วิเคราะห์รวม 10 ชนิด 79 ตัวอย่าง เช่น ส้มเขียวหวาน กล้วยหอม มะละกอ สับปะรด เงาะ พบการตกค้างในตัวอย่างร้อยละ 44 เกินค่าปลอดภัยร้อยละ 6 ผลไม้ที่พบสารพิษ เกินค่ากำหนด คือ องุ่น และส้มเขียวหวาน

สารพิษที่พบเกินค่ากำหนดทั้งในผักและผลไม้บ่อยครั้ง ได้แก่ สารโมโนโครโทฟอสเม็ทรามิ โดฟอส และเม็ทริลพาราไรออน

นิรนาม (2536 : 5-6) ได้ทำการศึกษาและรายงานไว้ว่า ความก้าวหน้าในทางวิทยาการ และเทคโนโลยีแผนใหม่ ทำให้เกษตรกรมีการใช้สารเคมีต่างๆ มากมายในการกำจัดศัตรูพืช เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น จึงทำให้สารเคมีที่มีพิษร้ายเหล่านี้ตกค้างอยู่ในผักและผลไม้ เมื่อผู้บริโภคได้รับสารเคมีเหล่านี้เข้าไปในร่างกาย มันจะแสดงพิษร้ายของมันออกมาทันที ในกรณีที่มีการบริโภคเข้าไปมากๆ มันก็จะสะสมในร่างกายทีละน้อยๆ จนมีปริมาณมากพอที่จะแสดงพิษร้ายของมันออกมา จาก

การเก็บตัวอย่าง อาหารสดที่มีวางจำหน่ายอยู่ในตลาด จำนวน 1,846 ตัวอย่าง แยกเป็นผลิตผลจากพืช 1,379 ตัวอย่าง และสัตว์ 467 ตัวอย่างพบสารตกค้าง ดังนี้ พืชผักที่มีสารพิษตกค้างมากที่สุด คือ ถั่ว ผักยาว กระเทียมและกวางตุ้ง ผลไม้ที่รับประทานทั้งเปลือก พบที่มีสารพิษมากที่สุด 5 ชนิด คือ องุ่น ชมพู ฝรั่ง พุทรา และสตรอเบอร์รี่ ผลไม้ที่ต้องเปลือกเปลือกรับประทานที่มีสารพิษมากที่สุดคือ ส้ม กล้วยหอม มะละกอและเงาะ ในผลิตภัณฑ์จากสัตว์ พบว่า เนื้อสัตว์ ไขมัน น้ำมัน ไข่ สัตว์น้ำและนมสด ตรวจพบกลุ่มของสารประกอบคลอรีน ซึ่งละลายอยู่ในไขมัน คือ ดีดีที แต่การที่จะป้องกันอันตรายจากสารพิษเหล่านี้ด้วยวิธีที่ง่ายที่สุดคือ การนำไปล้างทำความสะอาดหลายๆ ครั้ง เพราะสารพิษเหล่านี้จะสลายตัวได้เมื่อถูกความร้อน

2.3 ภาวะการผลิตและการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษ

โกมล สนั่นก้อง และคณะ (2539 : 27) ได้ทำการศึกษาและรายงานไว้ว่าการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ แต่ละชนิดจะสามารถขึ้นได้ตามฤดูกาล และเหมาะสมกับภูมิอากาศ เช่น

1. ช่วงเดือนมกราคม ถึง มีนาคม จะสามารถปลูกผักได้ดีทุกชนิด โดยเฉพาะผักกินใบซึ่งจะไม่มีโรคและแมลงรบกวน
2. ช่วงเดือนเมษายน ถึง กันยายน จะสามารถปลูกพืชผักที่กินผลได้ดี ได้แก่ แตงกวา มะเขือทุกชนิด บวบ พริก ฟักทอง น้ำเต้า ฟักเขียว ตะไคร้ โหระพา จิง ข่า กระเจี๊ยบเขียว และผักสลัดที่สามารถปลูกได้ดีตลอดทั้งปี
3. ช่วงเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม จะสามารถปลูกพืชผักกินใบได้ทุกชนิด

การปลูกผักปลอดสารพิษ พบว่า แมลงศัตรูพืชจะระบาดมากในช่วงฤดูฝน โดยเฉพาะในพืชผักประเภท กระหล่ำ ศัตรูพืชที่พบ เช่น หนอนคืบกระหล่ำ หนอนใยผัก หมัดผักกาด เพลี้ยอ่อน ตัวงขนาดเล็ก ซึ่งทำลายพืชผักเกิดความเสียหายอย่างมาก ส่วนในช่วงฤดูร้อนอาจจะมีศัตรูพืชบ้างประปราย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การดูแลรักษา และการบำรุงดิน ถ้าการปรับปรุงบำรุงดินดีแล้วปัญหาเรื่องโรค แมลงศัตรูพืชจะมีน้อยลง ฤดูหนาวพบว่า พืชผักทุกชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ดีและการเจริญเติบโตของพืชผักจะเร็ว จึงทำให้การทำลายของแมลงศัตรูพืช ชนิดต่างๆ เกิดขึ้นได้น้อยหรืออาจจะมีศัตรูพืชบ้าง เช่น พวกหนอนคืบกระหล่ำ หมัดผักกาด เป็นต้น

ส่วนข้อจำกัดในการผลิตผักปลอดสารพิษนั้น พบว่าเกษตรกรผู้ผลิต มักจะขาดทุนในช่วงปีแรก เนื่องจากเกษตรกรยังไม่มีการเรียนรู้กระบวนการผลิตและการปรับปรุงดินที่ดีทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงสูงในการลงทุน และข้อจำกัดในด้านผู้บริโภค ซึ่งส่วนใหญ่จะขาดความรู้ความเข้าใจต่อการปลูกผักปลอดสารพิษ ผู้บริโภคยังต้องการผักที่สวยงามและต้องมีความหลากหลายชนิดตลอดปีเหมือนผักทั่วไป ทำให้ผู้ผลิตขายผักไม่หมด หรือผู้บริโภคต้องการผักที่ปลูกไม่ได้ในเวลานั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราโมทย์ รัชการราษฎร์ (2540 : 17-19) ได้ทำการศึกษาและพบว่า จากรายงานขององค์การอาหารโลก (FAO) ในปี 2537 พบว่าการผลิตผักทั้งโลกมีปริมาณทั้งสิ้น 485.55 ล้านตัน และประเทศไทยจัดเป็นผู้ผลิตที่สำคัญรายหนึ่งซึ่งมีพื้นที่การผลิตผักโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 2-3 ล้านไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 4 ล้านตัน มีการผลิตผักไม่น้อยกว่า 70 ชนิด แต่ผักที่เกษตรกรนิยมปลูกกันแพร่หลายมีประมาณ 30 - 40 ชนิด ซึ่งอาจแบ่งตามลักษณะการบริโภคพืชผัก ได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ผักประเภทกินใบและต้น ได้แก่ คื่นช่าย กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดเขียวปลี กะหล่ำปลี ผักบุ้งจีน และหน่อไม้ฝรั่ง เป็นต้น

2. ผักประเภทกินดอกและผล ได้แก่ กะหล่ำดอก มะเขือ พริก ถั่วฝักยาว ข้าวโพดหวาน แดงกวา ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน และกระเจี๊ยบเขียว เป็นต้น

3. ผักประเภทกินหัวและราก ได้แก่ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ ผักกาดหัว มันเทศ แครอท และแรดิช เป็นต้น

สำหรับแหล่งผลิตผักสดกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ ในแต่ละแหล่งผลิตผักชนิดต่าง ๆ กัน ตามความเหมาะสมของภูมิประเทศและภูมิอากาศในแต่ละภาค ซึ่งจากสถิติการปลูกพืชผักของกรมส่งเสริมการเกษตรในปี 2538/39 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกผักเศรษฐกิจทั้งสิ้น 3,093,858 ไร่ ผลผลิตรวม 4.8 ล้านตัน อัตราเฉลี่ยของพื้นที่ปลูกและผลผลิตรวมของพืชผักในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (2534/35-2538/39) มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.54 และ 11.56 ตามลำดับ

ผลผลิตผักที่ผลิตได้ในแต่ละปี จะใช้บริโภคภายในประเทศส่วนใหญ่ คือประมาณ 2-3 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 90-95 ของผลผลิตทั้งหมด และจากการสำมะโนประชากรของสำนักสถิติแห่งชาติพบว่า คนไทยมีการบริโภคพืชผักประมาณ 40-50 กิโลกรัมต่อคนต่อปี

นโยบายการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชผักปลอดภัยจากสารพิษนั้น เป็นนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ต้องการให้มีการลดปริมาณการใช้สารเคมี ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมากรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการ โครงการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชผักแบบผสมผสานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลผลิตผักที่ออกสู่ตลาดเป็นผักที่มีคุณภาพดี มีความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งแนวทางการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ มีการดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ การปลูกผักในมุ้งตาข่ายไนล่อน และการปลูกผักนอกมุ้ง โดยมีการใช้วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ทั้งนี้เพราะผักปลอดภัยจากสารพิษจะเป็นสิ่งที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้นจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการวางแผนการผลิต การสนับสนุนภาคเอกชนในการดำเนินการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ การหามาตรการควบคุมพืชผักที่จำหน่ายในท้องตลาด ให้ปลอดภัยจากสารพิษ รวมทั้งการออกใบรับรองผักปลอดสารพิษให้แก่ผู้ผลิต เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค

ศุภวดี ปีตทวีวงศ์ (2540) ได้ทำการศึกษาและสรุปไว้ว่าระบบธุรกิจผักปลอดภัยจากสารพิษ ประกอบด้วยกิจกรรมทางด้านการผลิตดำเนินการโดยเกษตรกรผู้ปลูกผัก และกิจกรรมด้านการตลาด ได้แก่ การรวบรวมผักจากเกษตรกร การแปรรูปเก็บรักษา และจัดจำหน่าย

การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ เป็นการนำเทคนิคการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสานมาใช้เพื่อทดแทนหรือลดการใช้สารเคมี และเน้นการตรวจปริมาณสารพิษตกค้างในผักที่จัดจำหน่ายไม่ให้เกินระดับมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเทคนิคดังกล่าว สามารถทำได้ 2 รูปแบบคือ

1. การปลูกผักนอกมุ้งตาข่ายในถ่ม :เกษตรกรต้องเพิ่มแรงงานในการดูแลเอาใจใส่
2. การปลูกผักในมุ้งตาข่ายในถ่ม :เกษตรกรต้องเพิ่มการลงทุนในการสร้างมุ้งตาข่ายในถ่ม ซึ่งเทคนิคดังกล่าว จะได้รับการยอมรับจากเกษตรกรนำไปปฏิบัติ ในปัจจุบันเกิดจาก 2 แนวทาง คือ ประการที่หนึ่ง เกษตรกรสร้างมุ้งตาข่ายในถ่ม เพื่อปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยรัฐจัดหา มุ้งตาข่ายในถ่มแบบให้เปล่า ประการที่สอง เกษตรกรเปลี่ยนมาใช้เทคนิคการปลูกผักนอกมุ้งโดยมีผลตอบแทนสูงขึ้น แต่มีความเสี่ยงจากการระบาดของโรคและแมลงมากขึ้นด้วย

กิจกรรมด้านการตลาดบริษัทจัดจำหน่ายจะเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรแปรรูปการจำหน่าย ซึ่งมีผลในการเพิ่มมูลค่าทางการตลาด ให้แก่ผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัยจากสารพิษ บริษัทต้องกำหนดส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งปัจจุบันมีรูปแบบดังนี้ คือ ลักษณะผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัยจากสารพิษ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และสร้างความพึงพอใจแก่ตลาดเป้าหมาย คือผู้มีรายได้สูง - ปานกลาง ที่ห่วงใยสุขภาพ และยินดีจ่าย ซึ่งธุรกิจบริษัทจำหน่ายในปัจจุบัน มีการผูกขาดในช่องทางการจัดจำหน่ายจึงยังมีคู่แข่งน้อยราย มีอำนาจกำหนดราคาให้เกษตรกร และมีอำนาจต่อรองผู้บริโภคสูง ธุรกิจจึงสามารถทำกำไรได้มาก อันเป็นการดึงดูดคู่แข่งขึ้นสูงขึ้นไปในอนาคต

กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช (2541) ได้รายงานไว้ว่า กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ ตามโครงการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานมาตั้งแต่ปี 2530 แต่ผักปลอดภัยจากสารพิษเริ่มจะเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในหมู่ผู้บริโภคมากขึ้นในปี 2536 และจากการสำรวจพื้นที่การปลูกผักทั่วประเทศในจำนวนการปลูกพืชผัก 37 ชนิด พบว่าตัวเลขผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษในปี 2538 มีประมาณ 13,707 ตัน/ปี ซึ่งไม่เพียงพอับความต้องการบริโภค กรมส่งเสริมการเกษตรจึงส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ผลิตทำการผลิตผักและผลไม้ตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมการปลูกผักและผลไม้อนามัยปลอดภัยจากสารพิษ ปี 2540-2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตผักผลไม้ที่มีมาตรฐานคุณภาพด้านสุขภาพอนามัยให้มากขึ้น ทั้ง

นี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า เมื่อสิ้นสุดโครงการดังกล่าวในปี พ.ศ. 2544 เกษตรกรจะสามารถผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษออกสู่ตลาดได้ในประมาณ 228,144 ตัน

อัยรัตน์ จิตณรงค์ (2539) ได้ทำการศึกษาและสรุปไว้ว่า พืชผักเป็นพืชอายุสั้นสามารถปลูกหมุนเวียนในพื้นที่เดียวกันได้ถึง 5-6 ครั้งต่อปี ในการผลิตพืชผักเพื่อการค้า เกษตรกรมักจะประสบปัญหาการเกิดศัตรูพืชระบาด เช่น หนอนใยผัก หนอนกระทู้หอม หนอนแมลงวัน และโรคพืชที่มีสาเหตุมาจากเชื้อรา เช่น ใบจุด แอนแทรกโนส ราน้ำค้าง ราแป้ง โคนเน่าเหี่ยว โรคที่มีสาเหตุมาจากเชื้อแบคทีเรีย เช่น โรคเหี่ยว เน่าละ และเน่าดำ โรคที่มีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัส เช่น โรคใบด่าง โมเสค และประกอบกับค่านิยมในการบริโภคผักที่มักจะเลือกบริโภคผักที่สวยงาม ไม่มีการทำลายของหนอนและแมลงศัตรูใดๆ จึงทำให้เกษตรกรที่ปลูกผักจะต้องใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดแมลงชนิดพ่นในปริมาณที่มาก เพื่อให้ได้ผักที่สวยงามตามความต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายค่าสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชสูงถึงร้อยละ 20-40 ของค่าใช้จ่ายวัสดุการเกษตร และการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรยังขาดประสิทธิภาพในด้านการใช้สารเคมีในการฉีดพ่นควบคุมศัตรูพืช ทำให้สารพิษตกค้างในผักและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมทั่วไป ซึ่งถ้าผู้บริโภคที่มีสารเคมีตกค้างจะทำให้เกิดอันตราย ก่อให้เกิดอาการอย่างเฉียบพลัน เช่น ปวดศีรษะ สายตาพร่า คลื่นไส้ อาเจียน อาการเค้นของหัวใจเปลี่ยนแปลง กล้ามเนื้อเปื่อย ระบบหายใจเป็นอัมพาต มีอาการชัก ไม่รู้สึกตัว และอาจรุนแรงถึงตาย

กิตติอาภา กาคำ (2536 : 1-5) ได้รายงานไว้ว่า ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ให้ความสนใจในเรื่องของสุขภาพ และตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากสารเคมี จึงได้เกิดโครงการต่างๆ ขึ้นเพื่อให้มีการจำหน่ายผักและผลไม้ที่ปลอดจากสารพิษ และรณรงค์ให้คนนิยมนที่จะบริโภคผักและผลไม้ที่ปลอดจากสารพิษให้มากขึ้น ดังเช่น การจัดให้มีตลาดนัดจำหน่ายผักและผลไม้ที่ผลิตขึ้นตามวิถีทางธรรมชาติ โดยไม่ใช้สารเคมีเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการผลิต จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตผลผลิตปลอดสารพิษ ในโครงการของโครงการหลวงและกรมวิชาการเกษตร ซึ่งเป็นโครงการที่ต่อเนื่องมาจากโครงการผลิตผักเพื่ออนามัย โดยใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการนำร่องผลิตผักและผลไม้อนามัย” อันเป็นโครงการที่เพิ่มเติมจากโครงการเดิมโดยมีการเพิ่มตลาดที่จะรองรับผลผลิตเกษตรกร ที่ผลิตขึ้นจากสมาชิกของโครงการ 9 จังหวัด นอกจากจะทำได้เพื่อใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศแล้วยังผลิตเพื่อการส่งออก และผลผลิตดังกล่าวตรงตามมาตรฐานสากล และกฎหมายของประเทศต่างๆ ที่ไทยจัดส่งออกไปจำหน่าย

2.4 พฤติกรรมผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

เครือวัล พงษ์ประเสริฐชัย และคณะ (2539 : 81) ได้ทำการการศึกษาพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสารพิษตกค้างในอาหาร และเชื่อว่าการบริโภคอาหารปลอดสารเคมีเป็นการดูแลสุขภาพวิธีหนึ่ง และเชื่อว่ารสชาติของอาหารปลอดสารเคมีไม่แตกต่างจากรสชาติของอาหารทั่วไป ผู้บริโภคเชื่อถือผู้ผลิตในการรับรองคุณภาพของอาหารปลอดสารเคมีในด้านราคา ผู้บริโภคตั้งใจที่จะซื้ออาหารปลอดสารเคมีในราคาเท่ากับหรือสูงกว่าราคาของอาหารทั่วไป โดยยินดีที่จะจ่ายเพิ่มไม่เกินร้อยละ 10 สถานที่จำหน่ายใกล้บ้านหรือทางผ่านเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคได้รับข่าวสารเกี่ยวกับอาหารปลอดสารเคมี คือ ผู้บริโภคเชื่อว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพจะช่วยให้สุขภาพดียิ่งขึ้น ส่วนเหตุผลที่ไม่ซื้อเพราะไม่สะดวกในการซื้อ

เดือนจิตร์ สงวนศิลป์ (2536) ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารปลอดสารพิษทั้งสิ้น 70 ราย พบว่าผู้บริโภคส่วนมากจะบริโภคอาหารปลอดสารพิษน้อยกว่า 3 วัน ในหนึ่งสัปดาห์ เพราะว่าผู้บริโภคตระหนักถึงอันตรายที่เกิดขึ้นจากสารพิษตกค้างในอาหาร และผู้บริโภคนิยมที่จะบริโภคข้าวกล้องปลอดยาฆ่าแมลงมากที่สุด เหตุที่เลือกข้าวกล้องปลอดยาฆ่าแมลงเพราะว่ามีคุณค่าทางอาหารสูงและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และจากการสำรวจพบว่า ที่สนใจต่อราคาของอาหารปลอดสารพิษนั้น ผู้บริโภคเห็นว่าราคาของอาหารปลอดสารพิษในปัจจุบันเหมาะสมดี และถึงแม้ราคาจะเพิ่มสูงขึ้น ผู้บริโภคก็ยังบริโภคต่อไปเพื่อรักษาสุขภาพและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแต่ด้านการส่งเสริมให้ผู้บริโภครู้ถึงคุณประโยชน์ของอาหารปลอดสารพิษควรที่จะปรับปรุงด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระดับรายจ่ายที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารปลอดสารพิษ และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารปลอดสารพิษ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเรื่องการเปลี่ยนไปบริโภคอาหารประเภทอื่น

ยุทธนา เทพี (2539) ได้ทำการศึกษาและสรุปไว้ว่า ในปัจจุบันผู้บริโภคมีความพึงพอใจในการเลือกซื้อสินค้าต่างๆ มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผักซึ่งมักจะพบสารพิษที่ตกค้างอยู่มาก ดังนั้นผู้บริโภคจึงมีความสนใจที่จะหันมาบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษมากขึ้น ผักปลอดสารพิษจึงราคาสูงกว่าผักทั่วไป และตลาดที่จัดจำหน่ายยังมีน้อย ผักปลอดภัยจากสารพิษยังคงมีความต้องการของผู้บริโภคอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ที่ผ่านมายังมีเกษตรกรที่ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษน้อย ทำให้ปริมาณการผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการที่ทำให้เกษตรกรไม่มีแรงจูงใจในการทำการผลิต

พจน บุญอนันต์ (2539) ได้ทำการศึกษาพบว่า ตลาดของผักปลอดสารพิษในปัจจุบัน มีส่วนแบ่งในตลาดประมาณ 1% ของตลาดผักทั้งหมดของประเทศ ทั้งนี้เพราะปัจจัยรายได้ของผู้บริโภค สถานที่จำหน่ายผักปลอดสารพิษเป็นตัวแปรสำคัญ ที่ทำให้ตลาดของผักปลอดสารพิษยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควร ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้ตลาดของผักปลอดสารพิษน่าจะดีขึ้น เนื่องจากแนวโน้มของรายได้เฉลี่ยจะสูงขึ้น ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีโอกาสในการบริโภคผักปลอดสารพิษเพิ่มขึ้น และผลจากการที่เกษตรกรผู้ผลิตพืชผักได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น จะมีแรงจูงใจให้หันมาปลูกผักปลอดสารพิษมากขึ้น รวมทั้งปัจจุบันได้มีบริษัทเอกชนหลายๆ บริษัทได้หันมาให้ความสำคัญ กับตลาดของผักปลอดสารพิษมากขึ้น ซึ่งคาดว่าตลาดของผักปลอดจากสารพิษในอนาคตน่าจะสดใสขึ้นกว่าปัจจุบัน

ปิยรัตน์ นิมสกุล (2539) ได้ทำการศึกษาและสรุปได้ว่า แม่บ้านส่วนใหญ่มีการยอมรับการรับการนำผักปลอดสารพิษมาบริโภค แต่สำหรับแม่บ้านที่ไม่ยอมรับการนำผักปลอดสารพิษมาบริโภคได้ระบุว่า มีปัญหาคือ แหล่งที่จำหน่ายผักปลอดสารพิษเนื่องจากผักปลอดสารพิษมีวางจำหน่ายเฉพาะตามห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต หรือร้านค้าใหญ่ๆ เท่านั้น ไม่มีวางขายตามร้านค้าย่อยๆ และตลาดสดทั่วไป นอกจากนี้ยังมีการวางตลาดน้อยและวางขายไม่สม่ำเสมอ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ผักปลอดจากสารพิษมีราคาแพงกว่าผักทั่วๆ ไป ทั้งที่การปลูกผักปลอดสารพิษไม่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเคมี สำหรับปัญหาการขาดความรู้เกี่ยวกับผักปลอดสารพิษ รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับความสดและวิธีการเก็บรักษาผักปลอดสารพิษแม่บ้านระบุว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้ให้ความรู้แก่ผู้บริโภคอย่างชัดเจนและถูกต้อง

อานวย แสงโนรี และคณะ (2539 : 11) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคข้าวสาร พบว่า พฤติกรรมการเลือกซื้อข้าวสารของผู้บริโภค มีเหตุผลในเรื่องความสะอาด รองลงมาเป็นเรื่องคุณภาพของข้าวที่ซื้อและหลักเกณฑ์อื่นๆ โดยแหล่งที่ผู้บริโภคซื้อหาข้าวสารมากที่สุด คือร้านชำ ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร ในด้านการขนย้ายส่วนใหญ่ใช้วิธีหอบหิ้วมาเอง เนื่องจากซื้อข้าวสารเป็นแบบถุงหรือดวงลิตร์ ซึ่งเป็นปริมาณไม่มากนักที่จะขนย้ายมาเอง

อรชร จิตต์ปรารภ (2540 : 289) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของมารดาที่มีบุตรวัยก่อนเรียนต่อผลิตภัณฑ์แป้งเด็กในเขตกรุงเทพมหานครและพบว่า มารดาส่วนใหญ่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แป้งเด็กโดยพิจารณาจากคุณภาพเป็นอันดับแรก โดยมีความเชื่อว่าแป้งเด็กที่มีคุณภาพย่อมจะไม่ทำให้เกิดอาการแพ้ต่อผิวหนัง นอกจากนี้สำหรับแป้งเด็กที่มารดาคิดว่ามีคุณภาพทัดเทียมกันจะมีการนำเรื่องของกลิ่น ความละเอียดของเนื้อแป้ง ทรายหือ ผู้ผลิต และราคาที่ไม่แพงเกินไปเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจเลือกซื้อด้วย เพื่อให้ได้แป้งเด็กที่ดีที่สุดสำหรับลูกของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับมารดาที่มีลูกอยู่ในวัย 3-6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เด็กเริ่มเรียนรู้และสนใจสิ่งรอบๆ ตัวมากขึ้น พบว่าเด็กส่วนมากจะเรียกร้องให้มารดาซื้อผลิตภัณฑ์แปรงเด็กตราयीหือที่ตนต้องการ และมารดาส่วนมากจะตามใจเมื่อลูกเรียกร้อง หรือชักจูงให้มารดาซื้อผลิตภัณฑ์แปรงเด็กตราयीหือที่ลูกต้องการ โดยจะพิจารณาคุณภาพแปรงเด็กตราयीหือที่ลูกต้องการด้วย จากการศึกษาพบว่ามารดาส่วนใหญ่ที่ตามใจลูกนั้น มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาขึ้นไป

สื่อโฆษณาที่เข้าถึงหรือทำให้มารดาและลูกรู้จักผลิตภัณฑ์แปรงเด็กมากที่สุด คือ โทรทัศน์ ส่วนของสมนาคุณประเภทของแจกแถมนั้น สำหรับมารดาในเขตกรุงเทพมหานครแล้วถือได้ว่าเป็นปัจจัยสุดท้ายที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะคำนึงในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์แปรงเด็ก

กฤตยะ กฤตมโนรธ (2540 : 274) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อซูปไก่สกัดในเขตกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่รับประทานซูปไก่สกัดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายโสด เชื้อชาติจีน อาชีพรับจ้าง อายุระหว่าง 21-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีรายได้ 3,001-6,000 บาทต่อเดือน โดยมีเหตุผลในการรับประทานเพื่อบำรุงสุขภาพให้แข็งแรงและลดความอ่อนเพลียในระหว่างทำงาน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ชอบรสชาติของซูปไก่ และมีความรู้สึกไม่เหม็นคาว ยี่ห้อที่ผู้บริโภคมากที่สุดคือ แบรินด์ โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกยี่ห้อคือ ความพอใจในรสชาติ และการโฆษณาที่จูงใจ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองเป็นผู้ซื้อให้รับประทาน ส่วนในด้านพฤติกรรมการบริโภคนั้น ผู้บริโภคจะชอบรับประทานยี่ห้อหนึ่งยี่ห้อใดเป็นประจำ ผู้บริโภคส่วนใหญ่รับประทานซูปไก่สกัดโดยแช่เย็น ในเวลาหลังอาหารเย็น และรับประทานสัปดาห์ละ 1-2 ขวด ขนาดการบรรจุที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ชอบรับประทานมากที่สุดคือ ขนาดกลาง (70-75 ซีซี) ผู้บริโภคส่วนใหญ่ซื้อซูปไก่สกัดเองจากร้านขายยาและห้างสรรพสินค้า และซื้อครั้งละหนึ่งโหล และมีความคิดว่างซูปไก่สกัดมีราคาแพง แต่ก็จะไม่เปลี่ยนจากยี่ห้อที่รับประทานอยู่เดิม ไปรับประทานยี่ห้ออื่นที่มีการลดราคา แจกของแถมหรือชิงโชค ผู้บริโภคส่วนใหญ่คิดว่าซูปไก่สกัดที่ผลิตในประเทศหรือจากต่างประเทศมีคุณภาพเหมือนกันและนิยมบริโภคซูปไก่สกัดที่ผลิตภายในประเทศหรือผลิตจากต่างประเทศก็ได้ ส่วนผู้บริโภคที่ไม่รับประทานซูปไก่นั้นให้เหตุผลว่า ไม่ชอบรสชาติและราคาแพง ตลอดจนได้รับการบอกเล่ามาว่ารสชาติไม่น่ารับประทาน

จิราพร ศิริพจนากุล (2539 : 102) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคนมผึ้ง ในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาผู้บริโภคนมผึ้งในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 120 คน โดยการใช้แบบสอบถามทำให้ทราบว่า ลักษณะของผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอยู่ในวัยผู้ใหญ่หรือวัยทำงาน มีการศึกษาและรายได้สูง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวทางด้านพฤติกรรมการบริโภค พบว่ารูปแบบของนมผึ้งที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือ รูปแบบแคปซูล เพราะความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะดวกในการเก็บรักษา พกติดตัวและการบริโภค โดยนิยมบริโภคเป็นประจำทุกวัน ในช่วงก่อนและขณะที่บริโภคนมผง ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่บริโภคอาหารเสริมประเภทอื่นเลย ทางด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคนมผงพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่บริโภคเพื่อบำรุงร่างกายให้แข็งแรง ผลที่ได้รับหลังการบริโภคอยู่ในเกณฑ์ที่พอใจและผู้บริโภคตัดสินใจ จะบริโภคต่อเป็นประจำการซื้อของผู้บริโภคส่วนมากจะเป็นการซื้อมารับประทานเองโดยมีการเลือกเฉพาะตรา ตราที่ผู้บริโภคเลือกมากที่สุดคือตรา Queen Living Product ผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้เสนอว่านมผง ควรมีการปรับปรุงตลาดทางด้านราคา คุณภาพ และสื่อโฆษณา นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่าระบบการจำหน่ายนมผง เป็นระบบขายตรงโดยตัวแทนของบริษัท ราคานมผงที่จำหน่ายตามท้องตลาด มีราคาใกล้เคียงกัน ด้านการส่งเสริมการจำหน่ายนมผงแต่ละตราห้อยจะไม่แตกต่างกันมากนัก และนมผงมีการใช้สื่อโฆษณาน้อยมาก

พรพินิจ ไคว้ชชาภรณ์ (2539 : 223) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อการเลือกซื้ออาหารสดในซูเปอร์มาร์เก็ตในเขต กทม. จากผลการศึกษาปรากฏว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและสมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และประกอบอาชีพพนักงานบริษัทมากที่สุด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 11,000 บาทขึ้นไป และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 2-4 คน มีความใช้จ่ายส่วนที่เป็นอาหารสดต่อเดือนประมาณ 1,501 - 2,500 บาท ผู้บริโภคจะเลือกซื้ออาหารสดในซูเปอร์มาร์เก็ตและในตลาดสดอาทิตย์ละครั้งและจะซื้ออาหารสดประเภทผักมากที่สุด จำนวนอาหารสดส่วนใหญ่จะซื้อเพียงชนิดเดียว สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้บริโภคเลือกซื้ออาหารสดจากซูเปอร์มาร์เก็ตคือ ความสะดวกก่อนที่จะมาเลือกซื้อ ผู้บริโภคไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้ามาก่อนและมูลค่าอาหารสดที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ซื้อจะอยู่ระหว่าง 101-200 บาท ต่อครั้ง ผู้บริโภคประมาณร้อยละ 50 มีความเห็นว่า ราคาอาหารสดในซูเปอร์มาร์เก็ตแพงกว่าในตลาดสด แต่ยังคงเลือกซื้อเพราะความสะดวก และผู้บริโภคส่วนใหญ่ก็พอใจราคาอาหารสดในซูเปอร์มาเก็ตเพราะความสะดวกเช่นกัน ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกซื้อ คือคุณภาพของอาหารสดและความสะดวก ส่วนการบริการและการส่งเสริมการขายที่ผู้บริโภคต้องการมากที่สุดคือ การลดราคาสินค้า

รัชฎาภรณ์ สีนสวัสดิ์เจริญ (2539 : 226) ทำการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออาหารพร้อมปรุงในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ผู้บริโภคอาหารพร้อมปรุงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเป็นคนโสด มีอายุอยู่ระหว่าง 20-29 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ 4,001-8,000 บาทต่อเดือน มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน และทำอาหารรับประทานเป็นประจำ ส่วนสาเหตุที่ซื้ออาหารพร้อมปรุงก็เพราะสะดวกรวดเร็วในการประกอบอาหาร และอยากซื้อมาลองรับประทานเป็นบางครั้ง สำหรับปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค คือ คุณภาพของอาหารพร้อมปรุง ความสะดวกรวดเร็วในการประกอบอาหาร ซึ่งในการซื้ออาหารพร้อมปรุงของผู้บริโภคจะดูวันที่ผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ดูวันที่ควรบริโภคก่อนหรือวันหมดอายุ ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะไม่ซื้ออาหารพร้อมปรุงเมื่อผลิตไปแล้ว 1 วัน ผู้บริโภคที่ซื้ออาหารพร้อมปรุงไปแล้วส่วนใหญ่ไม่เคยประสบปัญหาเกี่ยวกับ อาหารเน่าเสีย มีกลิ่นเหม็น ทำอาหารแล้วไม่อร่อย แต่ปัญหาที่ผู้บริโภคประสบคือ ปัญหาอาหารไม่สด ซึ่งผู้บริโภคก็ยังซื้อมารับประทานอีกเพราะเห็นว่าไม่ค่อยมีเวลาในการจัดเตรียมของสดเพื่อใช้ในการประกอบอาหารมากนัก อย่างไรก็ตามผู้บริโภคส่วนใหญ่ก็ยังคงมีความพอใจในอาหารพร้อมปรุงหลังจากซื้อไปประกอบอาหารรับประทาน เพราะเห็นว่าอาหารพร้อมปรุงมีความสด ความสะอาด และการตั้งราคาขายพอสมควรแล้ว

โรจนศักดิ์ โฉมวิไลลักษณ์ (2540 : 33) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อยาบำรุงสมุนไพรมะและได้กล่าวไว้ว่า “สมุนไพรมะ” เป็นสิ่งที่คุ้นเคยกับมนุษย์มาช้านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวเอเชีย ได้มีการนำสมุนไพรมะมาใช้ในการรักษาโรค และบำรุงร่างกาย อาทิ ชาวจีน ได้นำสมุนไพรมะมาต้มดื่มรักษาโรค แก้กะหาย และยังนำมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ อีก เช่น เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง อาหารเสริม ฯลฯ ในอดีตที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจฟองสบู่ มีแนวโน้มว่าคนไทยตระหนักและให้ความสำคัญกับสุขภาพมากขึ้น เนื่องจากมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีการกระจายการศึกษาที่กว้างขวางขึ้น ส่งผลให้ความต้องการยาบำรุงร่างกายมีแนวโน้มที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งส่วนใหญ่ยาบำรุงร่างกายที่จำหน่ายในตลาด เป็นผลิตภัณฑ์นำเข้าจากต่างประเทศ

Buzby , Jean C และ Skees, Jerry R (1994) พบว่าผู้บริโภคยินดีจ่ายเพิ่มกว่าปกติสำหรับ Grape Fruit ปลอดภัยและผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุน้อยยินดีที่จะจ่ายเพิ่มเพื่อลดความเสี่ยงมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุมาก พวกมีการศึกษาน้อยยินดีที่จะจ่ายเพิ่มมากกว่าพวกมีการศึกษาด่วนรายได้ เชื้อชาติ และขนาดครอบครัวไม่มีผลต่อการยินดีจ่ายเพิ่ม

Penner, Uramer and Franz (1985) พบว่าผู้หญิงมีความห่วงใยเกี่ยวกับความปลอดภัยในอาหารมากกว่าผู้ชาย โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้หญิงจะมีการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของอาหารเกี่ยวกับสารพิษตกค้างและยาฆ่าแมลงในอาหารมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามผู้ชาย และยินดีที่จะจ่ายในราคาที่สูงกว่า ถ้าได้รับการรับรองความปลอดภัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร

ในการทำการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร คือ กลุ่มของผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษที่ได้ทำการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

คือ กลุ่มของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร ในสถานที่ 5 แห่ง ดังกล่าว ซึ่งจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดสารพิษจำนวน 100 คน โดยทำการเก็บข้อมูลแห่งละ 20 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่ที่กำหนดจะเป็นการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) โดยทำการสุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 100 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 5 สถานที่ สถานที่ละ 20 ตัวอย่าง ซึ่งจะทำให้การกระจายการเก็บข้อมูล 5 แห่ง คือ สหกรณ์เลมอนฟาร์มสาขาพระราม 4 สหกรณ์เลมอนฟาร์มสาขานนทิวานนท์ สหกรณ์เลมอนฟาร์มสาขาลาดพร้าว สหกรณ์กรุงเทพฯสาขาบึงเกล้า และห้างสรรพสินค้าแฟชั่นไอส์แลนด์ แล้วเลือกสอบถามผู้บริโภคโดยวิธีแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จนครบจำนวนที่ได้กำหนดไว้

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการสอบถามผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน 100 ชุด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดสารพิษ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ได้แก่ ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ราคาสินค้า ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม และความใส่ใจในรสชาติ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักปลอดภัยจากสารพิษ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง บทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา และจากการศึกษาวิจัยที่มีผู้ทำการศึกษามาแล้ว
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริโภคที่เลือกซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษในสถานที่ต่างๆ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โปรแกรม SPSS / PC⁺ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ 0.05 ดังนี้

ส่วนที่ 1 และ 2 จะทำการสร้างตารางแจกแจงความถี่ โดยใช้คำสั่ง Crosstab ซึ่งจะเป็นการสั่งให้โปรแกรมทำงานโดยวิเคราะห์และเสนอผลในรูปของตารางไขว้ โดยจะทำการทดสอบตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวกับการเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งการทดสอบความสัมพันธ์นี้เรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independence) ระหว่างสองตัวแปร โดยตัวสถิติที่จะใช้ทดสอบสมมุติฐานนี้ คือ Chi-square Test (X²) ซึ่งสามารถแสดงในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

$$X^2 = \sum \left[\frac{(|O_{ij} - E_{ij}|)^2}{E_{ij}} \right] \quad \text{เมื่อ } df > 1$$

$$X^2 = \sum \left[\frac{(|O_{ij} - E_{ij}| - 0.5)^2}{E_{ij}} \right] \quad \text{เมื่อ } df = 1$$

O_{ij} = ความถี่ของค่าสังเกตได้จากตัวอย่าง

E_{ij} = ความถี่ของคาดหวังว่า

df = ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 จะทำการสร้างตารางแจกแจงความถี่ โดยใช้คำสั่ง Frequencies ซึ่งจะเป็นการสั่งให้โปรแกรมทำงานโดยวิเคราะห์และเสนอผลในรูปของตารางทางเดียว โดยจะทำการทดสอบตัวแปรแต่ละตัวในรูปของ ร้อยละ ซึ่งสามารถแสดงในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{n \times 100}{N}$$

n = จำนวนกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา

N = จำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

สมมติฐานการวิจัย

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้กำหนดสมมติฐานทางการวิจัย เพื่อทดสอบและวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. รายได้ไม่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันพืชของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ระดับราคาไม่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันพืชของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ไม่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันพืชของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ความใส่ใจในสุขภาพ ไม่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันพืชของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
5. ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ไม่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันพืชของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
6. ความใส่ใจในรสชาติ ไม่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันพืชของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย โดยเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค

1. ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษในครั้งนี้ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้ง (ตารางที่ 1)

1.1 เพศ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 78 เป็นเพศหญิง โดยในจำนวนนี้พบว่าเป็นผู้บริโภคสม่ำเสมอร้อยละ 75 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3 ส่วนร้อยละ 22 คือผู้บริโภคที่เป็นเพศชาย โดยในจำนวนนี้พบว่าร้อยละ 19 เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอและร้อยละ 3 บริโภคเป็นบางครั้ง

1.2 อายุ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 44 มีอายุอยู่ในช่วง 26-36 ปี ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 40 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 4 รองลงมาร้อยละ 32 มีอายุอยู่ในช่วง 15-25 ปี ซึ่งบริโภคอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 31 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1 ร้อยละ 13 มีอายุมากกว่า 48 ปีขึ้นไป เป็นผู้บริโภคสม่ำเสมอ ร้อยละ 12 เป็นบางครั้ง ร้อยละ 1 และร้อยละ 11 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 37-47 ปี ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมด ร้อยละ 11

1.3 อาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภค ร้อยละ 35 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท โดยเป็นผู้บริโภคสม่ำเสมอร้อยละ 31 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 4 รองลงมาร้อยละ 21 ประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นผู้บริโภคร้อยละ 20 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1 ร้อยละ 21 เป็นนักเรียน-นักศึกษา เป็นผู้

บริโภคร้อยละ 20 ผู้บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1 ร้อยละ 14 มีอาชีพเป็นแม่บ้าน เป็น
 ผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 14 ร้อยละ 5 มีอาชีพรับราชการ เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ
 ทั้งหมดร้อยละ 5 และอีกร้อยละ 4 ประกอบอาชีพอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาซึ่งเป็นผู้บริโภค
 อย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 4

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมและการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

ตัวแปร	ร้อยละ (%)	การตัดสินใจบริโภค (%)	
		สม่ำเสมอ	บางครั้ง
1.1 เพศ	100	94	6
ชาย	22	19	3
หญิง	78	75	3
1.2 อายุ	100	94	6
ต่ำกว่า 15 ปี	0	0	0
15-25 ปี	32	31	1
26-36 ปี	44	40	4
37-47 ปี	11	11	0
48 ปีขึ้นไป	13	12	1
1.3 อาชีพ	100	94	6
นักเรียน-นักศึกษา	21	20	1
รับราชการ	5	5	0
รัฐวิสาหกิจ	0	0	0
พนักงานบริษัท	35	31	4
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	21	20	1
แม่บ้าน	14	14	0
อื่นๆ	4	4	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ร้อยละ (%)	การตัดสินใจบริโภค (%)	
		สม่ำเสมอ	บางครั้ง
1.4 ระดับการศึกษา	100	94	6
ประถม	7	7	0
มัธยม	10	7	3
อนุปริญญา	9	9	0
ปริญญาตรี	67	64	3
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2	0
อื่นๆ	5	5	0
1.5 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผัก			
ปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้ง	100	94	6
ต่ำกว่า 200 บาท	75	71	4
200-400 บาท	21	19	2
401-600 บาท	1	1	0
601-800 บาท	0	0	0
801 บาทขึ้นไป	3	3	0

1.4 ระดับการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 67 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 64 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3 รองลงมาร้อยละ 10 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 7 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3 ร้อยละ 9 มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 9 ร้อยละ 7 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 7 ร้อยละ 5 มีระดับการศึกษา นอกเหนือจากที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 5 และร้อยละ 2 มีระดับการศึกษาที่สูงมากกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.5 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้ง

จากผลการวิจัย พบว่าผู้บริโภครส่วนใหญ่จ่ายเงินซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้งต่ำกว่า 200 บาท คิดเป็นร้อยละ 75 โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 71 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 4 รองลงมาร้อยละ 21 จ่ายเงินซื้ออยู่ในช่วงครั้งละ 200-400 บาท เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 19 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 2 ร้อยละ 3 จ่ายเงินซื้อครั้งละมากกว่า 801 บาทขึ้นไป เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 3 และร้อยละ 1 จ่ายเงินซื้ออยู่ในช่วงครั้งละ 401 - 600 บาท ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 1

2. ข้อมูลด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคและการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในครั้งนี้ ได้แก่ รายได้ ระดับราคา ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม และความใส่ใจในรสชาติ (ตารางที่ 2)

2.1 รายได้

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภครมีรายได้ในช่วง 8,001-12,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 25 โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 21 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 4 รองลงมาร้อยละ 21 มีรายได้ต่ำกว่า 4,000 บาท/เดือน เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 20 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1 ร้อยละ 19 มีรายได้ในช่วงระหว่าง 4,000-8,000 บาท/เดือน เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 19 ร้อยละ 18 มีรายได้มากกว่า 20,001 บาท/เดือน ขึ้นไป เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 17 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1 ร้อยละ 11 มีรายได้ในช่วง 12,001-16,000 บาท/เดือน เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 11 และร้อยละ 6 มีรายได้ในช่วง 16,001-20,000 บาท/เดือน ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 6

2.2 ระดับราคา

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภครส่วนใหญ่ร้อยละ 69 เห็นว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาเหมาะสมดีแล้ว โดยในจำนวนนี้เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 65 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 4 รองลงมาร้อยละ 30 เห็นว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษยังมีราคาแพงอยู่ เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 28 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 2 และร้อยละ 1 เห็นว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาถูก ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 1

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักและการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

ตัวแปร	ร้อยละ (%)	การตัดสินใจบริโภค (%)	
		สม่ำเสมอ	บางครั้ง
2.1 รายได้	100	94	6
ต่ำกว่า 4,000 บาท	21	20	1
4,001-8,000 บาท	19	19	0
8,001-12,000 บาท	25	21	4
12,001-16,000 บาท	11	11	0
16,001-20,000 บาท	6	6	0
20,001 บาทขึ้นไป	18	17	1
2.2 ระดับราคา	100	94	6
ราคาแพง	30	28	2
ราคาถูก	1	1	0
ราคาเหมาะสม	69	65	4
2.3 ความสะดวก	100	94	6
สะดวก	5	2	3
ไม่สะดวก	95	92	3
2.4 ความใส่ใจในสุขภาพ	100	94	6
จริง	97	92	5
ไม่จริง	3	2	1
2.5 ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม	100	94	6
ใช่	97	92	5
ไม่ใช่	3	2	1
2.6 ความใส่ใจในรสชาติ	100	94	6
ไม่แตกต่าง	62	59	3
ไม่คำนึงถึง	38	35	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 95 เห็นว่าสถานที่จัดจำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษยังไม่มีความสะดวกมากเพียงพอ โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 92 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3 และร้อยละ 5 เห็นว่ามีความสะดวกดีแล้วซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 2 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3

2.4 ความใส่ใจในสุขภาพ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 92 เห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยรักษาสุขภาพให้ดีขึ้น โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 92 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 5 และร้อยละ 3 เห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษไม่ได้มีส่วนทำให้สุขภาพดีขึ้น ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 2 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1

2.5 ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 97 เห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้ โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 92 และบริโภคบางครั้งร้อยละ 5 และร้อยละ 3 เห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ไม่มีส่วนในการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 2 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 1

2.6 ความใส่ใจในรสชาติ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 62 เห็นว่าผักปลอดภัยจากสารพิษมีรสชาติไม่แตกต่างไปจากอาหารอื่น โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 59 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3 และร้อยละ 38 เห็นว่าไม่ได้คำนึงถึงรสชาติในการบริโภค ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 35 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 3

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคและการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักปลอดภัยจากสารพิษในครั้งนี้ ได้แก่ ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย การรณรงค์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดภัยจากสารพิษ ความคิดเห็นของผู้บริโภคในเรื่องสุขภาพ ความคิดเห็นของผู้บริโภคในเรื่องสิ่งแวดล้อม ราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษ และภาวะการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคและการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

ความคิดเห็น	ร้อยละ (%)	การตัดสินใจบริโภค (%)	
		สม่ำเสมอ	บางครั้ง
1. สถานที่จัดจำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษมีน้อย ทำให้ผู้บริโภคไม่มีความสะดวกในการซื้อ	100	94	6
ไม่เห็นด้วย	1	1	0
ไม่มีความคิดเห็น	8	8	0
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	91	85	6
2. ควรมีการรณรงค์ให้ทราบถึงข้อมูล และประโยชน์ของผักปลอดภัยจากสารพิษ	100	94	6
ไม่เห็นด้วย	0	0	0
ไม่มีความคิดเห็น	6	6	0
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	94	88	6
3. เหตุผลที่เลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ เพราะตระหนักถึงความปลอดภัยและห่วงใยในสุขภาพ	100	94	6
ไม่เห็นด้วย	0	0	0
ไม่มีความคิดเห็น	6	6	0
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	94	88	6
3. การบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะเป็นหนทางที่ช่วยในการรักษาสุขภาพแวดล้อม	100	94	6
ไม่เห็นด้วย	0	0	0
ไม่มีความคิดเห็น	17	17	0
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	83	77	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ร้อยละ (%)	การตัดสินใจบริโภค (%)	บางครั้ง
4. ราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษน่าจะมีราคาถูกกว่านี้	100	94	6
เพราะไม่จำเป็นต้องใช้ปัจจัยการผลิตมากนัก			
ไม่เห็นด้วย	7	7	0
ไม่มีความคิดเห็น	12	12	0
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	81	75	6
5. ภาวะการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นตลาดที่แคบ	100	94	6
และไม่เป็นที่รู้จักมากนัก			
ไม่เห็นด้วย	5	5	0
ไม่มีความคิดเห็น	10	10	0
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	85	79	6

3.1 ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 91 เห็นด้วยว่าสถานที่จัดจำหน่ายยังมีน้อยและไม่สะดวก โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 85 บริโภคเป็นบางครั้ง ร้อยละ 6 รองลงมา ร้อยละ 8 ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย เป็นผู้บริโภคร้อยละ 8 และร้อยละ 1 มีความเห็นว่าสถานที่จัดจำหน่ายมีมากและสะดวกดีแล้ว ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 1

3.2 การรณรงค์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดภัย จากสารพิษ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 94 เห็นด้วยว่าควรมีการรณรงค์ให้ทราบถึงข้อมูลและประโยชน์ของผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 88 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 6 และร้อยละ 6 ไม่มีความคิดเห็นซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 6

3.3 ความคิดเห็นของผู้บริโภคในเรื่องของสุขภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 94 มีเหตุผลที่บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ เพราะตระหนักถึงความปลอดภัยและห่วงใยในสุขภาพ โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 88 และบริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 6 และร้อยละ 6 ไม่มีความคิดเห็น ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 6

3.4 ความคิดเห็นของผู้บริโภคในเรื่องของสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 83 มีความเห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะมีส่วนช่วยในการรักษาสุขภาพแวดล้อมได้ โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 77 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 6 และร้อยละ 17 ไม่มีความคิดเห็นซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 7

3.5 ราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 81 เห็นด้วยว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษควรมีราคาถูกกว่านี้ โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 75 บริโภคเป็นบางครั้งร้อยละ 6 รองลงมาร้อยละ 12 ไม่มีความคิดเห็น เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 12 และร้อยละ 7 ไม่เห็นด้วย ที่ราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษจะมีราคาถูกกว่านี้ ซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 7

3.6 ภาวะการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 85 เห็นด้วยว่าการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษยังเป็นตลาดที่แคบและไม่เป็นที่รู้จักมากนัก โดยเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอร้อยละ 79 เป็นผู้บริโภบบางครั้งร้อยละ 6 รองลงมาร้อยละ 10 ไม่มีความคิดเห็น เป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 10 และร้อยละ 5 ไม่เห็นด้วยว่าตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษ เป็นตลาดที่แคบและไม่เป็นที่รู้จักซึ่งเป็นผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอทั้งหมดร้อยละ 5

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการตัดสินใจบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม กับการตัดสินใจบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการซื้อนักฟุตบอลภัยจากสารพิษแต่ละครั้ง ศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปรากฏผล ดังนี้ (ตารางที่ 4)

1.1 เพศ

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศกับการตัดสินใจซื้อนักฟุตบอลภัยจากสารพิษของผู้บริโภคไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งหมายความว่า เพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการตัดสินใจซื้อนักฟุตบอลภัยจากสารพิษ โดยสามารถอธิบายได้ว่าผลิตภัณฑ์นักฟุตบอลภัยจากสารพิษเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการควบคุมไม่ให้มีสารเคมีเกินระดับที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงและเพศชายส่วนตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับ จากการบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษ จึงไม่มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจซื้อนักฟุตบอลภัยจากสารพิษในระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า เพศไม่มีผลต่อการบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2 อายุ

จากผลการวิจัยพบว่า อายุของผู้บริโภคกับการตัดสินใจซื้อนักฟุตบอลภัยจากสารพิษ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 1) ซึ่งจะพบว่าร้อยละของการบริโภคมีการกระจายไปทุกๆ ช่วงอายุของผู้บริโภคซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะอยู่ในระดับช่วงอายุใด ผู้บริโภคก็มีความใส่ใจที่จะเลือกบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผลิตภัณฑ์นักฟุตบอลภัยจากสารพิษเป็นผลิตภัณฑ์ที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้บริโภคในระดับอายุที่ต่างกันก็ส่วนตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษทำให้ไม่มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษในระหว่างช่วงอายุที่ต่างๆ กัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการบริโภคนักฟุตบอลภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับการตัดสินใจของผู้บริโภคที่ปลดหนี้จากสารพิษ

ตัวแปร	Pearson Chi-Square
1.1 เพศ	.088
1.2 อายุ	.576
1.3 อาชีพ	.637
1.4 ระดับการศึกษา	.035*
1.5 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผลิตภัณฑ์จากสารพิษ แต่ละครั้ง	.855

1.3 อาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่า อาชีพของผู้บริโภคกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากสารพิษ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 1) ซึ่งจะพบว่าร้อยละของการบริโภคมีการกระจายไปทุกๆ อาชีพของผู้บริโภคซึ่งแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดๆ ผู้บริโภคก็มีความใส่ใจที่จะเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์จากสารพิษในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผลกระทบที่ผลิตภัณฑ์จากสารพิษเป็นผลิตภัณฑ์ที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้บริโภคในสาขาอาชีพที่ต่างกันล้วนแต่ตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคผลิตภัณฑ์จากสารพิษ ทำให้ไม่มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจบริโภคผลิตภัณฑ์จากสารพิษในระหว่างอาชีพที่ต่างๆ กัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า **อาชีพไม่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์จากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ระดับการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริโภคกับการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 1) กล่าวคือ ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่ผู้บริโภคปลอดภัยจากสารพิษยังคงเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง เป็นผู้ที่มีการประกอบอาชีพที่มั่นคง และเป็นผู้ที่มีวิจรรณญาณสามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษได้ ซึ่งแตกต่างกับผู้มีการศึกษาในระดับต่ำ ที่มักจะมีความนิยมที่ผิดในการบริโภคผัก โดยมักจะเลือกผักที่มีความสวยงาม ไม่มีการทำลายของแมลงศัตรูใดๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเป็นผักที่มีการใช้สารเคมีในระดับสูงเกินมาตรฐาน ผิดกับผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงที่มักจะมีเหตุผลในการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ เพราะตระหนักถึงความปลอดภัยในสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นจึงมีความแตกต่างกันในการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษในระหว่างผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่างๆ กัน จึงสามารถสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1.5 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้ง

จากผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้งของผู้บริโภคกับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 1) ซึ่งจะพบว่าร้อยละของการบริโภคมีการกระจายไปทุกๆ ช่วงระดับค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคซึ่งแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงระดับค่าใช้จ่ายใดผู้บริโภคก็มีความใส่ใจที่จะเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นพฤติกรรมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้บริโภคในระดับค่าใช้จ่ายที่ต่างกันก็ล้วนแต่ตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ในส่วนของผู้บริโภคเองก็ยินดีที่จะจ่ายเงินซื้อในราคาที่เท่ากับหรือสูงกว่าราคาอาหารทั่วไปและยินดีที่จะจ่ายเพิ่มเพื่อจะได้มาซึ่งประโยชน์จากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ทำให้ไม่มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษในระหว่างค่าใช้จ่ายที่ระดับต่างๆ กัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้งไม่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ผลการทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้านได้แก่ รายได้ ระดับราคา ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม และความใส่ใจในรสชาติของผักปลอดภัยจากสารพิษ ศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5)

2.1 รายได้ของผู้บริโภค

จากการวิจัยพบว่า รายได้ของผู้บริโภคกับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษ ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 2) ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่า ที่ระดับของรายได้ต่างกัน ร้อยละของผู้บริโภคในแต่ละระดับรายได้ก็อยู่ในขั้นใกล้เคียงกัน จึงสามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมที่บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการควบคุมไม่ให้มีสารเคมีเกินระดับ ที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคจึงตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งในส่วนของผู้บริโภคเองก็ยินดีที่จะจ่ายเงินซื้อในราคาที่เท่ากับหรือสูงกว่าราคาอาหารทั่วไป และยินดีจะจ่ายเงินเพิ่ม เพื่อจะได้มาซึ่งประโยชน์จากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ดังนั้นรายได้ ของผู้บริโภคจึงไม่ใช่ปัจจัยหลัก เพราะไม่ว่าผู้บริโภคจะมีรายได้มากหรือน้อยต่อเดือน ผู้บริโภคก็ยังยินดีที่จะบริโภค เพราะเห็นว่า มีประโยชน์แก่ตนเอง ประกอบกับปัจจุบันระดับราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษก็มีราคาที่เหมาะสม ดังจะเห็นจากการแจกแจงของข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 67 เห็นว่าผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาที่เหมาะสมดีแล้ว ปัจจัยด้านรายได้ จึงไม่ใช่เหตุผลหลัก ที่จะทำให้ผู้บริโภคไม่บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรือวัถ พงษ์ประเสริฐชัย และคณะ (2539 :81) เตือนจิตร สวงวนศิลป์ (2536) Penner, Uramer and Franz (1985) และ Buzby, Jean C. and Jerry R. (1994) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า รายได้ของผู้บริโภคไม่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

ตัวแปร	Pearson Chi-Square
2.1 รายได้	.236
2.2 ระดับราคา	.955
2.3 ความสะอาด	.000*
2.4 ความใส่ใจในสุขภาพ	.043*
2.5 ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม	.043*
2.6 ความใส่ใจในรสชาติ	.532

2.2 ระดับราคา

จากผลการวิจัยพบว่าระดับราคากับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 2) ซึ่งจากการแจกแจงของข้อมูลสามารถอธิบายได้ว่าหากจะมองโดยภาพรวมจะเห็นได้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 65 และร้อยละ 30 มีความเห็นว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาเหมาะสมและมีราคาแพงซึ่งโดยทั่วไปถ้าผลิตภัณฑ์มีราคาแพงอัตราของผู้บริโภคที่จะเลือกในผลิตภัณฑ์นั้นๆ ก็น่าจะลดลงด้วย แต่ในความเป็นจริง ผู้บริโภคก็ยังเลือกที่จะบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษอยู่ในขณะที่มีความเห็นว่าราคาแพง ขณะเดียวกันมีผู้บริโภคเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่เห็นว่าผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาถูกและเลือกบริโภคเป็นประจำ ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า เนื่องจากผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยจากสารเคมีซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการบริโภคก็ย่อมจะส่งให้เกิดผลดีต่อ ชีวิต สุขภาพ รวมถึงสภาพแวดล้อม ผู้บริโภคจึงตระหนักถึง คุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยผู้บริโภคยินดีที่จะซื้อในราคาที่เท่ากับหรือสูงกว่าราคาอาหารทั่วไป และยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มเพื่อจะได้มาซึ่งประโยชน์จากการบริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผักปลอดภัยจากสารพิษ มากกว่าที่จะตระหนักถึงปัจจัยด้านราคา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เครือวัล พงษ์ประเสริฐชัยและคณะ (2539 : 81) เตือนจิตร์ สงวนศิลป์ (2536) และ Penner, Uramar and Franz (1985) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ราคักราคาไม่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

2.3 ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย

จากผลการวิจัยพบว่า ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่ายกับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งหมายความว่าปัจจัยทางด้านความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่ายมีผลต่อการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่ามีความสอดคล้องกับการแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 3) กล่าวคือ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 95 มีความเห็นว่าสถานที่ในการจัดจำหน่ายยังไม่มีความสะดวก และมีผู้บริโภคเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นที่เห็นว่าสถานที่จัดจำหน่ายสะดวกดีแล้ว ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า เนื่องจากผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยจากสารเคมี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคจึงตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ แต่ในปัจจุบันภาวะการผลิตผักยังเป็นไปในลักษณะของการผลิตเพื่อการค้า ประกอบกับค่านิยมของผู้บริโภคมักเลือกบริโภคผักที่มีความสวยงาม ไม่มีการทำลายของแมลงศัตรูใดๆ ทำให้เกษตรกรที่ปลูกผักต้องใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูในปริมาณที่มาก ๆ และประกอบกับภาวะการตลาดของผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัยจากสารพิษยังอยู่ในวงจำกัดเนื่องจากเกษตรกรยังไม่มีการเรียนรู้กระบวนการผลิตที่ดีทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงในการลงทุนสูงและมีเกษตรกรผู้ผลิตน้อยราย ทำให้ราคาผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาที่สูง ดังนั้นแหล่งจำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษจึงยังคงมีอยู่อย่างจำกัดเฉพาะแห่งๆ ไป อาทิเช่น ตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ หรือร้านสหกรณ์เลมอนฟาร์ม ซึ่งเมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ของกรุงเทพมหานครและจำนวนประชากรแล้วจะเห็นว่าสถานที่จำหน่ายยังมีอยู่น้อยมาก และด้วยเหตุที่ผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นผลิตภัณฑ์ผัก ซึ่งโดยทั่วไปผู้บริโภคนิยมบริโภคสดๆ และไม่นิยมซื้อมาเก็บไว้เป็นระยะเวลานาน ทำให้ผู้บริโภคซึ่งอยู่ห่างไกลจากจุดจัดจำหน่ายไม่สะดวกต่อการเดินทางบ่อยครั้ง เพื่อมาหาซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา เทพี (2539) พุฒ บุญอนันต์ (2539) ปิยรัตน์ นิ่มสกุล (2539) และอัยรัตน์ จิตรณรงค์ (2539) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษมีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

2.4 ความใส่ใจในเรื่องสุขภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า ความตระหนักถึงเรื่องของสุขภาพ กับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งหมายความว่า ความตระหนักถึงเรื่องสุขภาพของผู้บริโภค มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีความสอดคล้องกับ แจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 2) กล่าวคือ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการบริโภคผักปลอดสารพิษจะช่วยให้สุขภาพดีขึ้นจริง และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่มีความเห็นว่าการบริโภคผักปลอดสารพิษ ไม่มีส่วนทำให้สุขภาพดีขึ้น ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า ในภาวะปัจจุบัน ผู้บริโภค มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และโดยเฉพาะมีการกระจายการศึกษาที่กว้างขวางขึ้น ทำให้มีแนวโน้มว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เริ่มตระหนัก และให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของอาหารซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้มีสุขภาพที่ดีได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์ผักปลอดสารพิษ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการควบคุมไม่ให้มีสารเคมีเกินระดับที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งการรับประทานอาหารที่มีสารเคมีปนเปื้อนเข้าไปจะทำให้เกิดการสะสม และส่งผลให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพได้ ด้วยเหตุนี้เอง ผักปลอดภัยจากสารพิษ จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่สนองตอบต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้หันมาตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่ได้รับจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษว่าจะช่วยทำให้รักษาสุขภาพของตนให้ดีขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรจนศักดิ์ โจนวิไลลักษณ์ (2542) เกรือวัต พงษ์ประเสริฐชัยและคณะ (2539 : 81) เตือนจิตร์ สงวนศิลป์ (2536) และจิราพร ศิริพจนากุล (2539:102) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความตระหนักถึงเรื่องสุขภาพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

5. ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัยพบว่า ความตระหนักในสิ่งแวดล้อม กับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งหมายความว่า ความตระหนักในสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีความสอดคล้องกัน การแจกแจงลักษณะทั่วไปของข้อมูล (จากตารางที่ 2) กล่าวคือ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษมีส่วนในการรักษาสภาพแวดล้อม และมีเพียงผู้บริโภคส่วนน้อยเท่านั้น ที่มีความเห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษไม่มีส่วนช่วยในการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ปัจจุบันผู้บริโภคต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมหลาย ๆ ด้าน ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น และโดยเฉพาะปัญหาต่างๆ เหล่านี้ย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อตัวผู้บริโภคโดยตรง ผู้บริโภคส่วนใหญ่จึงหันมาให้ความสนใจที่จะช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม โดยหันมาช่วยกันลดปริมาณการใช้สารเคมี

ซึ่งนอกจากจะเป็นอันตรายต่อตนเองแล้ว ยังจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในระยะยาวด้วย ผักปลอด ภัยจากสารพิษจึงนับเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ ด้วยเหตุที่ผัก ปลอดภัยจากสารพิษเป็นผักที่มีการกำหนด และควบคุมอัตราการใช้สารเคมี ซึ่งเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย โดยมุ่งเน้นกรรมวิธีการผลิตที่อาศัยธรรมชาติมากที่สุด เช่น การปลูกผักกางมุ้ง การใช้สารสกัดจากธรรมชาติ เพื่อลดอัตราการใช้สารเคมีให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้ ผักปลอดภัยจากสารพิษ จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อผู้บริโภค และ ไม่ก่อให้เกิด อันตรายต่อสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคือนจิตร์ สงวนศิลป์ (2536) วิฑูรย์ ปัญญากุล (2535 : 78-79) และศิริวรรณ งานพัชรพันธุ์ (2539) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความ ตระหนักในสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร

6. ความใส่ใจในรสชาติ

จากผลการวิจัยพบว่า ความใส่ใจในรสชาติกับการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ไม่มีความ สัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งหมายความว่า รสชาติของผักปลอดภัยจากสารพิษ ไม่มีผลต่อ การตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภค ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า ผักปลอดภัยจากสารพิษ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีได้ผลิตเพื่อมุ่งเน้นที่จะตอบสนองต่อความต้องการทางด้านรสชาติของผู้บริโภค แต่มี วัตถุประสงค์เพื่อต้องการลดปริมาณสารเคมี ที่ใช้ในกระบวนการผลิตพืชผักเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อความ ปลอดภัยต่อตัวผู้บริโภคและต่อสภาพแวดล้อม และในการบริโภค ผู้บริโภคเองก็มีได้คำนึงถึงรสชาติ เป็นหลักในการตัดสินใจบริโภค แต่ใช้ปัจจัยตัวอื่น อาทิ เช่น ความสะอาดของสถานที่จำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ และความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม เป็นหลักในการตัดสินใจบริโภค ดังนั้นจึง สามารถสรุปได้ว่า ความใส่ใจในรสชาติไม่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภค ผักปลอดภัยจากสารพิษของ ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

วิจารณ์ผลการวิจัย

ผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัยจากสารพิษเป็นพืชผักที่ผลิตขึ้นมาเพื่อมุ่งเน้นการตอบสนองความพอใจของผู้บริโภคเป็นหลัก ซึ่งโดยตัวของผลิตภัณฑ์แล้วก็มีจุดขายอยู่ที่ความปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพของผู้บริโภค รวมทั้งเกิดอันตรายแก่สิ่งแวดล้อมด้วย จึงไม่น่าแปลกที่จากผลการวิจัยเราจะพบว่าปัจจัยด้านรายได้ ระดับราคา และความใส่ใจในรสชาติ ไม่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร แต่กับพบว่าปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้เป็นเหตุผลหลักในการเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษคือ ความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ และความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ซึ่งน่าจะสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคมีเหตุผลที่เลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษเพราะความพึงพอใจที่จะได้รับคุณประโยชน์ต่างๆ มากมายจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษมากกว่าที่จะคำนึงถึงปัจจัยด้านอื่น ซึ่งก็เป็นที่น่ายินดีที่ผู้บริโภคได้เริ่มให้ความสนใจและหันมาบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษซึ่งจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยรักษาสุขภาพของผู้บริโภคและยังมีส่วนช่วยในการลดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะเกษตรกรย่อมไม่จำเป็นที่จะต้องใช้สารเคมีในปริมาณมาก ๆ อีกต่อไป โดยจะหันมาใช้ระบบธรรมชาติในขั้นตอนการผลิต และ ในอนาคตถ้าสามารถรณรงค์ ให้ข้อมูลข่าวสารกับผู้บริโภคอย่างทั่วถึงแล้ว เชื่อแน่ว่าภาวะการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษจะสามารถขยายตลาดให้เติบโต อันจะส่งผลดีแก่เกษตรกรผู้บริโภค และรวมถึงระบบนิเวศด้วย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค ผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึงสถานภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ และเพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักปลอดภัยจากสารพิษ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยได้แก่ ผู้บริโภคที่ทำการเลือกซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษในสถานที่ต่าง 5 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) แล้วเลือกสอบถามผู้บริโภค โดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยแบ่งเป็นสถานที่ละ 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยการหาค่าร้อยละ และทดสอบหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

โดยในส่วนของข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภค พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 78 เป็นเพศหญิงและร้อยละ 22 เป็นเพศชาย ผู้บริโภคร้อยละ 44 มีอายุอยู่ในช่วง 26-36 ปี และมีเพียงร้อยละ 11 เท่านั้นที่อยู่ในช่วงอายุ 37-47 ปี อาชีพ พบว่า ผู้บริโภคร้อยละ 35 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทและร้อยละ 4 ประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ผู้บริโภคร้อยละ 25 มีรายได้อยู่ในช่วง 8,001-12,000 บาท/เดือน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 67 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และร้อยละ 2 เป็นผู้บริโภครที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษแต่ละครั้งส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ใช้จ่ายต่ำกว่าครั้งละ 200 บาท และมีเพียงร้อยละ 1 ที่จ่ายเงินซื้อครั้งละ 401-600 บาท ซึ่งเมื่อนำข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่กล่าวมาข้างต้นมาทดสอบหาความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ และค่าใช้จ่าย ไม่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษาเมื่อนำมาทดสอบหาความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อพบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนข้อมูลด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ พบว่าผู้บริโภคร้อยละ 25 มีรายได้อยู่ในช่วง 8,001-12,000 บาทต่อเดือน และร้อยละ 6 มีระดับรายได้ในช่วง 16,001-20,000 บาทต่อเดือน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 95 เห็นว่าสถานที่จัดจำหน่ายยังไม่มีความสะดวกมากเพียงพอ โดยมีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นที่เห็นว่าสะดวกดีแล้ว ในเรื่องระดับราคาผู้บริโภคร้อยละ 69 เห็นว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษมีราคาเหมาะสมดีแล้ว รองลงมาร้อยละ 30 เห็นว่ามีราคาแพงและร้อยละ 1 เห็นว่ามีราคาถูก ส่วนในเรื่องความใส่ใจในสุขภาพผู้บริโภคร้อยละ 92 เห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยให้สุขภาพดีขึ้นได้ ในเรื่องของความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 97 เห็นว่า การบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะมีส่วนช่วยรักษาสุขภาพของสิ่งแวดล้อมได้ และความใส่ใจในเรื่องรสชาติอาหารพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 62 เห็นว่าผักปลอดภัยจากสารพิษมีรสชาติไม่แตกต่างไปจากอาหารอื่น และร้อยละ 38 เห็นว่าไม่ได้คำนึงถึงรสชาติในการบริโภค โดยเมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมากับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคพบว่า ปัจจัยด้านความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ ความใส่ใจในสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนในเรื่องรายได้ ระดับราคา และความใส่ใจในรสชาติเมื่อทำการทดสอบหาความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษ พบว่า รายได้ ระดับราคา และความใส่ใจในรสชาติไม่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ในด้านของความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักปลอดภัยจากสารพิษ พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 91 เห็นด้วยว่าสถานที่จัดจำหน่ายยังมีน้อยและไม่มีความสะดวกเท่าที่ควร ด้านการรณรงค์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดภัยจากสารพิษผู้บริโภคร้อยละ 64 เห็นด้วยว่าควรมีการรณรงค์ให้ทราบถึงข้อมูลและประโยชน์ของผักปลอดภัยจากสารพิษมากกว่าที่เป็นอยู่ ความใส่ใจในเรื่องสุขภาพผู้บริโภคร้อยละ 94 เห็นด้วยว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยให้มีความปลอดภัยและรักษาสุขภาพได้ ส่วนในเรื่องของความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคร้อยละ 83 ก็มีความเห็นว่าการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยในการรักษาสุขภาพแวดล้อมได้ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 81 เห็นว่าราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษควรมีราคาที่ถูกว่าที่เป็นอยู่ และประการสุดท้ายผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 85 เห็นด้วยว่าภาวะการตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษยังเป็นตลาดที่แคบและไม่เป็นที่รู้จักมากนัก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคคือ ระดับการศึกษา ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย ความใส่ใจในสุขภาพ และความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ซึ่งสมควรที่จะมีการดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ

1. ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้และข่าวสารที่เกี่ยวกับผักปลอดภัยจากสารพิษ โดยประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ พร้อมทั้งปลูกฝังให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้องในการเลือกบริโภคผักสดต่างๆ และชี้ให้เห็นถึงอันตรายที่เกิดจากการสะสมของสารพิษที่อยู่ในร่างกายเมื่อบริโภคผักที่มีปริมาณการใช้สารเคมีมากเกินไปเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
2. ควรจัดให้มีสถานที่จำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษให้มากกว่าในปัจจุบัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภคและประชาชนที่สนใจ และเป็นการจูงใจให้ผู้บริโภคมาซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษได้บ่อยและจำนวนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนที่ยังไม่เคยบริโภคได้เกิดการทดลองและเกิดพฤติกรรมในการบริโภคอย่างต่อเนื่อง
3. ดำเนินมาตรการเข้มงวดขนาด กับผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัยจากสารพิษ ที่ไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเชื่อถือให้กับผู้บริโภคในด้านของความปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยได้พบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. จำนวนตัวอย่าง ซึ่งสุ่มจากพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด โดยมีขนาดเพียง 100 ตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยคิดว่ายังมีขนาดที่น้อยเกินไปที่จะสามารถแทนประชากรของผู้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษได้อย่างถูกต้อง
2. สถานที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลซึ่งพบว่าอาจจะไม่มีการกระจายตัวเท่าที่ควร เนื่องจากสถานที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีอยู่อย่างจำกัด
3. เจ้าของสถานที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลไม่ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัย โดยมีเหตุผลว่าการเก็บข้อมูลจะทำให้ลูกค้าเกิดความรำคาญและเสียเวลาในการตอบแบบสอบถามได้
4. การออกแบบสอบถามยังไม่มีคำถามครอบคลุมเรื่องที่ทำกรวิจัยมากเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ในแบบสอบถามควรมีคำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่องานวิจัยได้

6. ควรทำการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ ทั้งในแง่ของรูปแบบกรรมวิธีการผลิต ต้นทุนที่ต้องใช้ ความเป็นไปได้ ตลอดจนภาวะการตลาดที่จะรองรับผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัยจากสารพิษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กิตติอาภา กาคำ . 2536 . “บริโภคนิยมที่ไร้สารพิษเพื่อชีวิตที่ยืนยาว” . กรุงเทพมหานคร . (8 กรกฎาคม 2536) : น. 1-5

กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช . 2541 . “โครงการพัฒนาและส่งเสริมการปลูกผักและผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ ปี 2540-2541” . กรมส่งเสริมการเกษตร

เกษตรมอชอ . 2541 . “พืชผัก” . วารสารเคหการเกษตร . 22 (5) : น. 158-165

โกมล สนั่นก้อง และคณะ . 2539 . ภูมิปัญญาเกษตรกรรมประสพการณ์จากล้านนา . กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี .

กฤตยะ กฤตมโนรต . 2540 . รายงานการวิจัยทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสุขภาพผักในเขตกรุงเทพมหานคร . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

เครือวัล พงษ์ประเสริฐชัย และคณะ . 2539 . รายงานการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคเกี่ยวกับอาหารปลอดสารเคมี . มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จิราพร ศิริพจนากุล . 2539 . พฤติกรรมการบริโภคนมผงในเขตกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

เดือนจิตร สวงวนศิลป์ . 2536 . การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารปลอดสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ . สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นิรนาม . 2536 . “ผักปลอดสารพิษโครงการที่เป็นจริง” . กรุงเทพมหานคร . (5 กรกฎาคม 2536) : น. 5-6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราโมทย์ รักษาราษฎร์ . 2540 . “บทความนโยบายส่งเสริมและพัฒนาพืชผัก” . ข่าวสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ . 38 (423) : น. 17-19

ปิยรัตน์ นิ่มสกุล . 2539 . รายงานการวิจัยการยอมรับการนำผักปลอดสารพิษมาบริโภคของแม่บ้านในกรุงเทพมหานคร ศึกษากรณีเขตดอนเมือง . มหาวิทยาลัยมหิดล

พรพินิจ ใคว์ชชาภรณ์ . 2539 . รายงานการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อการเลือกซื้ออาหารสดในซูเปอร์มาร์เก็ตในเขตกรุงเทพมหานคร . สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พุดม บุญอนันต์ . 2539 . ตลาดของผักปลอดสารพิษในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตในเขตกรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ ปริญญาตรี . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

มหาวิทยาลัยมหิดลและมูลนิธิโคโยต้าประเทศไทย . 2540 . มหัศจรรย์ผัก 108 . กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ .

ยุทธนา เทพี . 2539 . ผลการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดระดับต่างๆ และนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมธุรกิจผักปลอดภัยจากสารพิษ . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

โรจนศักดิ์ โฉมวิไลลักษณ์ . 2540 . ผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อยาบำรุงสมุนไพรไทย . มหาวิทยาลัยรังสิต .

รัชฎาภรณ์ สีนสวัสดิ์เจริญ . 2539 . ผลการวิจัยทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออาหารพร้อมปรุงในเขตกรุงเทพมหานคร . สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง .

วิฑูรย์ ปัญญากุล . 2535 . “แนวความคิดและความหมายของเกษตรกรรมทางเลือก” . เกษตรกรรมทางเลือก : หนทางรอดของเกษตรกรรมไทย : กรุงเทพมหานคร .

ศิริวรรณ งามพัชรพันธุ์ . 2539 . ผลการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคต่อการตอบสนองด้านราคาของผักปลอดสารพิษ . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหรัฐ สุขพาณิชย์ . 2538 . บทบาทของสารเคมีในระบบเศรษฐกิจการเกษตรของไทย . กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

สุภาวดี ปัตทวิคองคา . 2540 . ธุรกิจผักปลอดภัยจากสารพิษ . กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษปริญญาโท . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

อรชร จิตต์ปรารพ . 2540 . ทัศนคติของมารดาที่มีบุตรก่อนวัยวัยเรียนต่อผลิตภัณฑ์แปงเด็กเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร . ปัญหาพิเศษ . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

อำนาจ แสงโนรี และคณะ . 2539 . ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคชาวสวนในครัวเรือนของชาวกรุงเทพมหานคร . สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง .

อัยรัตน์ จิตรณรงค์ . 2539 . การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนผลตอบแทนที่ได้รับจากการปลูกผักปลอดสารพิษกับการปลูกผักโดยใช้สารเคมี . กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Buzby, Jean C, Skee, Jerry R., Food Reviews, May-Aug 1994 (Geo place : US)

Penner, Uramer and Franz (1985), The Journal of Consumer Affairs winter 1993, Vol.27, No 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง

COLUMN No.

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	1. Sex ☐
2. อายุ	☐ ต่ำกว่า 15 ปี	☐ 15-25 ปี	2. Age ☐
	☐ 26-36 ปี	☐ 37-47 ปี	
	☐ 48 ปี ขึ้นไป		
3. อาชีพ	☐ นักเรียน-นักศึกษา	☐ รับราชการ	3. Occ ☐
	☐ รัฐวิสาหกิจ	☐ พนักงานบริษัท	
	☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐ แม่บ้าน	
	☐ อื่น ๆ		
4. ระดับการศึกษา	☐ ประถม	☐ มัธยม	4. Degree ☐
	☐ อนุปริญญา	☐ ปริญญาตรี	
	☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐ อื่น ๆ	
5. รายได้ต่อเดือน	☐ ต่ำกว่า 4,000 บาท	☐ 4,000 - 8,000 บาท	5. Income ☐
	☐ 8,001 - 12,000 บาท	☐ 12,001 - 16,000 บาท	
	☐ 16,001 - 20,000 บาท	☐ 20,001 ขึ้นไป	
6. ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษในแต่ละครั้ง			6. Pay ☐
	☐ ต่ำกว่า 200 บาท	☐ 200 - 400 บาท	
	☐ 401 - 600 บาท	☐ 601 - 800 บาท	
	☐ 801 บาท ขึ้นไป		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ
 คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง

7. การตัดสินใจในการเลือกซื้อผักในแต่ละครั้งของท่าน คือ ☐ เลือกซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษทุกครั้ง ☐ ไม่จำเป็นต้องเลือกซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษทุกครั้ง	7. Need ☐
8. ราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษท่านเห็นว่า ☐ ราคาแพง ☐ ราคาถูก ☐ ราคาเหมาะสม	8. Cost ☐
9. ความสะดวกในการซื้อผักปลอดภัยจากสารพิษ ☐ สะดวก ☐ ไม่สะดวก	9. Convie ☐
10. ท่านคิดว่าการเปลี่ยนมาบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยรักษาสุขภาพให้ดีขึ้น ☐ จริง ☐ ไม่จริง	10. Health ☐
11. เหตุผลหนึ่งในการเปลี่ยนมาบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะช่วยรักษาสุขภาพ สิ่งแวดล้อมได้ดีอีกทางหนึ่งด้วย ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	11. Envi ☐
12. รสชาติของผักปลอดภัยจากสารพิษ ☐ มีรสชาติเหมือนกับอาหารทั่วไป ๆ ☐ ไม่ได้คำนึงถึงรสชาติ ที่เลือกบริโภคเพราะเหตุผลอื่น	12. Tasse ☐

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภครที่มีต่อผักปลอดภัยจากสารพิษ
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ต้องการ

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง (3)	ไม่มีความคิดเห็น (2)	ไม่เห็นด้วย (1)
1. สถานที่จัดจำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษมีน้อย ทำให้ผู้บริโภคไม่มีความสะดวกในการซื้อ			
2. ควรมีการรณรงค์ให้ทราบถึงข้อมูลและประโยชน์ของการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ			
3. เหตุผลที่หันมาเลือกบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษเพราะตระหนักถึงความปลอดภัยและห่วงใยในสุขภาพ			
4. การบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษจะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยในการรักษาสุขภาพแวดล้อม			
5. ราคาของผักปลอดภัยจากสารพิษน่าจะ มีราคาถูกกว่านี้ เพราะในกระบวนการผลิตไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีมากนัก			
6. ตลาดของผักปลอดภัยจากสารพิษ เป็นตลาดที่ยังแคบและยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้